

(א) שתיה מרובה מאכילה. כי עיקר האכילה הוא הלח"ס שעולה כמנין ג' פעמים השם הוי"ה, ששורשן הוא צלות י' של השם המאיר צספירת חכמה [העומד צימין] (כמוכר לעיל הקדמה

ז), ועיקר השמיה הוא היין שעולה שצעים, כמנין השצעים אומות, שאחזותם הוא בהשבע מדות ששורשם צספירת צינה [העומדת צשמאלן].

ועתה שמתגלה הארה גדולה מאוד ומאיר צמוחין שלה, מתצטלין כל הדינין וכמעט שנתצטל כל הקליפה, כי נסתלק מהם כל החיות שלהם, ועדיין לא הגיע זמן ציטולם לגמרי עד כי בלע המות לנצח, ואם היה אכילה מרובה ימשוך עוד 'הארת אצא' הרבה מאוד עד שיתצטלו לגמרי הס"א, ולכן השמיה מרובה, סוד הארת אימא, דמינה דינין מתערין, ומה מגיע אליה מעט חיות, עד כי יצא עת וזמן ציטולם לגמרי, כן

ציאר צסידור קול יעקב (סידור ר' קאפל, לפורים). ומדבריו הקדושים נלמד, שאם היו עושין האכילה משמיה צסעודת פורים, הי' מתגלה אור העתיקא והי' מגיע תיקון השלם, והיו יכולין לפעול צשמים כל מה שנרצה, עד כדי הגאולה שלימה, לכן ציוו לנו חכו"ל שיהי' השמיה מרובה מאכילה, שלא יתצטל הסט"א מכל וכל עד עת קץ.

ובזה מוזן גם הטעם הפשוט המוצא צפנים, שעולה צקוטב אחד עם הטעם הפנימי,

המלכות למטה צאמצעה, כי היא הקערה המקבלת כל השפע הן מימין והן משמאל, אך צחינתה נוטית לצד שמאל, כיון שהיא למטה צמקום שיש יותר חיצוניות ואחזות הקלי' (כמבואר צשפמי חן ח"א סוף הקדמה ו, ועי' לעיל הקדמה ט אות יד).

(ג) בין ארור המן לברוך מרדכי. יש שכתבו (צית יוסף וצ"ח ריש סי' מרצה), דצזה לא יטעה שום יהודי אפילו שמה טובא, אך הכוונה שיטעה צאזיה מהדברים שהוסיפו צתוס' (מגילה ז: ד"ה דלא ידע) צשם הירושלמי, 'ארורה זרש, צרוכה אסתרי, ארורים כל הרשעים, צרוכים כל היהודים'.

ובדרבי משה (שם) מציא דחשבון 'ארור המן' ו'ברוך מרדכי' שיה, ונריך להשתכר עד דלא ידע החשבון. והמנהגים כתבו, דהיה פיוט אחד שהיו עונין על צית אחד 'ארור המן', ועל צית אחד 'ברוך מרדכי', ונריך צילומא שלא יטעה לפעמים.

(ד) להשתבר ביין. כמו"ש רשיו"ל (מגילה ז: ד"ה לצסומי) להשתכר ציין, וכתבו המפורשים שהחויב להשתכר דייקא ציין, משום שעיקר הנס נעשה ע"י משתה היין, ושתי נטרדה ע"י היין וצאה אסתרי צמקומה, וגם כל מפלת

קדם אמרינו דעיקר העבודה צסעודת פורים הוא, להמשיך מוחין למטה לעוה"ז הנקרא 'ספירת מלכות', ע"י אכילה ושתיה, מוחין דאבא שבימין ע"י אכילה, ומוחין דאמא שבשמאל ע"י השתיה (א).

אך היות שספירת המלכות נוטית לשמאל (ב), לכן צריכין להרבות בשתיה יותר מהאכילה, בכדי להמשיך לה ממוחין דאמא שבשמאל, ולזה אמרו חכו"ל (מגילה ז:): מיחייב איניש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי (ג).

והטעם שנצטווינו על ריבוי השתיה דייקא ביין' ולא בשאר משקין (ד), כי פעולת

המן היתה במשמה היין, כמצואר במגילה.

(ה) המתקת הדין דייקא ע"י יין המשמח.

בסידורו של שנת (שורש השלישי ענף

ז עלה א) בדברו צענין קידוש ליל שב"ק, כתב,

תקנו רז"ל לתכל את

המנוה של קידוש, על היין,

וסמכוהו אקרא זכור את

יוס השנת לקדשו, זכרהו

על היין, כדאיתא בגמרא

(פסחים קו.), והכל מודים

שחיוז גדול להדר דוקא

אחר יין שיקדש, והטעם

לשנת בזה הוא, מאחר שנת

להמתיק את הדין ולהפכו לרחמים נריך להיות

דוקא ע"י דבר המשמח את אלהים ואנשים,

וכמאמר הקרא (תהלים קד טו) 'ויין ישמח לבב

אנוש', כי המתקת והעצרת הדין נקרא חדוה

ושמחה, ולכן הפת שאמרו עליו רז"ל (ברכות לה):

נהמא מסעד סעיד שמוחי לא משמח, הוא מאוחר

לקידוש אחר שאין לו יין, ורק מדוחק יקדש על

הפת, הכל מטעם שיהיה מנוח הקידוש שהוא

המתקת והעצרת הדין צענג ושמחה ומתובל

במתק הטעם ושמחת הלב.

גם פורים והשמחה הוא בספירת יהודי:

ולהשכילך בינה שחזין ענין זה, אקדים לך

מה שכתוב בסדור האר"י, וז"ל 'פורים צהוד ענף

צינה (קו השמאלי יש צה ג' ספירות זה תחת זה, צינה

מלמעלה, ותחתיה גזורה ותחתיה הוד, כמצואר בשפתי

חן הקדמה ו, ועיין עוד בסידור שלי"ה על ברכת המגילה

הרב את ריבנו) וכן סוד היין, ולכן השמחה הוא

ביין.

ויובנו דבריו על פי מה שכתב בשערי אורה (שער

ג' וד') הטעם שנקרא 'הוד', הוא צהימותו

מתלבש במדת הגבורה, ובו

כח להשפיל האויבים ולהגיל

אוהבי ה' כסוד 'הודי נהפך

עלי למשחית', ולפי שהוא

מקום עשות הנסים

והנפלאות לכן אצל מקום זה

נאמרה ההודלות כסוד יודו

לה' חסדו, ולפי שהוא מקום

ההודלות אמרו רז"ל (צנא

קמא טו.) נריך לכרוע במודים, ע"כ דברי השערי

אורה. ולשם זה נכון לכנות נס הפורים בשם צחינת

'מדת ההוד', על שם כח מדת הגבורה שבו

להשפיל שונאי ה' ולהגביה אוהבי שמו ית',

וכשאנו באין להודות לשם ה' על זה, ולהיות

הימים האלה מזכרים ונעשים, שגם עתה יומתק

צח' גבורת מדת ההוד עלינו, ולהגילנו מכל

הקמים עלינו אנו אומרים השירה על היין הרומז

על צחינתו, וכדי שיהיה המתקתו בדבר המשמח

אלהים ואנשים וצחודה ושמחת לב.

לשמוח ביין דווקא. וזה הוא ממש כוונת

הקידוש על היין דוקא, על שם שעתה

הוא תיקון 'מדת ההוד ענף צינה', ויין המשמח

רמז על צחינה זו, ועל ידו יהיה ההמתקה נעשה

יפה צענג ושמחה וחדות אלהי"ם, ולזה אמרו

רז"ל (פסחים קד.) שהיין גורם לקדוש שמתאמר, פי'

לויית חן

יין לבן ויין אדום

ובענין שחיית היין, יש לציין כוונת השתיה של יין

לבן וכוונת השתיה של יין אדום, כמו"ש בשם

הרה"ק מוהרי"ד מבעלזא זלה"ה (פי תולדות) עה"פ

ויבא לו יין וישת, דתיבת 'לו' הנגינה הוא 'מרכא

כפולה', והרמז בזה על מה דאיתא בבוה"ק (פי במדבר

רטו.) 'יין' אית ליה תרי גוונין, חירור וסומק, דינא

ורחמי, המורה על ב' דברים, חסדים ורחמים לישראל,

ומפלה לשונאי ישראל, כתיב (תהלים קד טו) 'ויין ישמח

לבב אנוש' זה מורה על חסדים, ויין מתנסך על גבי

המזבח, מורה על מפלה לשונאים, כדאיתא בבוה"ק (פי

ויקהל ריט.) שהמזבח זוכח כל ההנגדות דקדושה, וזה

מפלה לשונאי ישראל.

שגם ידו וחלקו עם דברי הקידוש שמחמתו בא מעשה הקדושין של קידוש היום זהעדפה יחירה ומחובל במחק טעם, עיי"ש בצורך. (ל"ו)
(ו) משמים רצו שיהיי שיכור. כידוע המעשה

הנוראה שהיתה צימי מרן הבע"ל שם טוב זי"ע, שפעם אחת נסע יהודי אחד למדינה רחוקה לעזור על פי ה' רח"ל ולקח עמו נרור כספו, וכשהי' בדרך שמע קול צכיית אנשים ונשים, ונתוודע לו שזה קול ענות חלושה מיהודיים אומללים המוטלים צדי אדון קשה, כידוע שאז הי' כל אדון בחצרו כמו מלך שצידו להמית, והיו רבים מישראל חייבים לו שכר דירה ומס, ונתנס צנית הסוהר צעינויים קשים רח"ל. האיש הנ"ל צשמעו הצכיות נכמרו רחמיו וחקר כמה הם חייבים, לקח כל הסך אשר הקצה לעצירה ופדה כל השצויים ולא עשה

העצירה. והי' מזה רעש גדול צשמים, וילא הפסק שכל מה שיגזור זה יקום.

ונתפחדו מאוד צשמים, פן יבקש דברים גדולים להפוך כל סדר הצריאה כמו להחיות מתים וכדו' ויתבטל הצחירה והשכר ועונש, לכן גזרו עליו שיאהב את ה' כוסה' לשמות יי"ש וישתכר ולא יבקש כלום, ולכך הי' צרוז הזמנים

שיכור. ופעם אחת הי' העולם צצער גדול, שלח הצעל שם טוב זי"ע מתלמידיו להנ"ל שהוא יבקש רחמים ויפעול, כשצאו אליו שהו כמה זמנים שלא יכלו לדבר אמו מתוך שכרותו, עד שטרחו והשיגו אותו אחר הקילו טרם

אך יש להבין למה תהי' כזאת מצוה להשתכר עד דלא ידע, שלא מצינו דוגמתה בכל המועדים, ובעצם הרי השכרות הוא מדה מגונה ולמה תהי' זאת למצוה.

והענין הוא, דמצינו בספה"ק דכאשר מוכין לאחד מן השמים בברכה גדולה בלי קצבה, מתעורר קטרוג בשמים פן ואולי יבקש דברים גדולים נגד רצון הבורא, ומתפחדים שיצוה להפוך סדר הבריאה, להחיות מתים וכדו', ויתבטל הבחירה והשכר ועונש, לכן מטרידים אותו מן השמים או שהרחיקו אותו שלא יוכל לברך את ישראל (ו').

ומשום שגם הגדול והנורא שנעשה בימים ההם בזמן הזה חוזרת ונשנית בכל שנה

ששמה, וחטפו ממנו הנלוחית עד שימפלל צעדס, וכן עשה ונעשה לזונו. בח לברך את ישראל על כ"ד שעות. ידוע הסיפור על הרדה"ק הרבי ר' א"ימלך מליזענסק זלה"ה זי"ע (מוצא צאריכות צספר שמן הטוב אות מצ), שפעם אחת נסע לעיר ניקלשבורג לעזור את הרצי ר' שמעלקא זי"ע מהצני צליעל שציערו אותו, ואחר כך צצאחו מן העיר שמע צת קול, יען שעזרת את הרצי ר' שמעלקא נוחנים לך זמן כ"ד שעות למי שתצרך יהא מצורך, והלך כמעט כל הזמן ולא מצא יהודי לצרך אותו, והתחיל לצכות לפני השי"ת

ואמר 'הנה נתחי לי מתנה על כ"ד שעות, ואת מי לצרך', וצסוף היום מצא אשה אחת הולכת על הצד, והתחיל לצרך אותה, והיא התחילה לצרוח ממנו ולהלאה, אמר לה אל תפחדו כי אין אני מצני צליעל חס ושלום, ואחר כך צירכה והלך לדרכו, והאשה וצעלה הצליתו למעלה מהטבע ונתעשרו צעושר גדול.

לויית חן

'מירכא כפולה', שהיין שהביא יעקב אבינו ליצחק אבינו היתה לו בזה כוונה כפולה.

וזה הרמו ששותין יין בפורים וכן בפסח, שיהיה חסדים לישראל ומפלה לשונאים, וזה הטעם של

(1) הנם חוזר ומתגלה בכ"ב שנה ושנה. כבר מבואר לעיל (הקדמה א אות ה) שכל נס הנעשה לישראל נחקק בגלגל הזמן, וחוזר ונשנה בכל שנה ושנה בצוא הזמן ההוא, וכאן צפורים הפליא ה' לעשות עמנו, דאפילו חלק הנס שלא הי' נלרך רק לשעתו כמו פתיחת שערי השפע עלי גבול, כדמיון שצירת שערי אורז המלך (כמבואר לעיל הקדמה ו אות י), גם זאת חוזר ונשנה בכל שנה ושנה, אף כשאין עוד לורך לירידת השפע באופן כזה. (15)

(2) למה אין רוצין בשמים. ונמייראו צשמים מזה, כי הטעם שננטווינו שלא לדחוק את הקץ הוא משום שהרצה נשמות עדיין לא נתצרו, ורלון השי"ת הוא שלא ידח ממנו נדח, וכל צר ישראל יזכה להתיקון, וע"י יסורי הגלות והשיעבוד מודככים הנשמות הנדחות וממטהרים צכדי לזכות לשון אל השי"ת, ואח"כ יתקצלו כל הנינה"ק שנתפזרו בארבע כנפות הארץ לשרשן, אבל עד אז אי אפשר

שיהי' הגאולה שלימה. לכן קצבו חכו"ל מנזה לצסומי ולהשתכר צפורים, צכדי שלא ימהרו את הקץ, ושלא נוכל 'ארואסנארן' מהנדיקים ישועות גדולות כ"כ, כי משום שלא יהי' שפוי צדעתו ולא ידע צין טוב לרע לא ידע האין ומה להתפלל ולצקש. (16) מסירת נפש לשמות אפילו לא יוכל לבקש צרכיו. הענין הזה עם המעשה הנ"ל מהבע"ל שם טוב ז"ע, מוצא צחידושי הרי"מ (לפורים) ומסיים, דצפורים יש כל כך עת רלון, שכל איש ישראל יכול לפעול אין שיעור, אך פן ידרוש שלא כהוגן כיצדו חז"ל צכוס כהנ"ל. וסיים הצחידושי הרי"מ: אין שום הוה אמינא שנפסיד ח"ו על ידי תקנת חז"ל, מסתם עולה יותר נחת רוח מי שמצטל חפלו לציית פקודת חכמינו ז"ל, מאשר יכוון לצקש עצור עצמו טוונות, אף שיפעול.

שלא ירצה כלום רק רצון הבורא. פעם צסעודת אמר הצחידושי הרי"מ: פורים

~~~~~ לויית חן ~~~~~

ישועת הי הוא ישועה נצחי

ובאן המקום להעתיק חלק מהדרוש שדרש רבינו המחבר זצ"ל פעם ביום הפורים בסעודת משתה היין, כשאמר המאמר הזה.

חשובים, כמ"ש ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה ותכריך בוך וארגמן. גם יש להבין שייכותו להחרוז השני תשועתם היית לנצח ותקוותם בכל דור ודור.

וי"ל עפ"י המבואר בספה"ק לתרץ כפל לשון הפסוק (ירמי' יז יד) רפאינו ה' וארפא, דהלא בודאי אם ירפאנו השי"ת נהי' מרופאים, ומה משמיענו בזה. ותירצו דיש נפק"מ בין ישועה הבאה ע"י השי"ת

שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי, יל"ד באמרו "תכלת" מרדכי, וכי רק התכלת שלו ראו, הלא הי' לו גם 'ארגמן' ושאר בגדים

זמן רזון לכל, שעת רעוא דרעוא, כל אחד יכול לפעול אלל השי"ת שימלא משאלות לבו לטובה, והלכה מפורשת צשו"ע (סי' מרנז ס"ב) אין מדקדקין צמעות פורים, וכל מי שפושט יד ליטול נותנים לו, לכן המקינו צפורים שחייב לשמות יין עד ללא ידע, כדי שלא לדעת מה לזקש. התחילו החסידים לדחוף לשולחנו ולשטות צקשות, אמר 'מי שידוע לזקש צפורים הרי שאלנו אין זה פורים'.

(י) הקליפה אוחזת את רגלי הקדושה. הרגליים של העשר ספירות יורדות למטה מהקדושה למקום הקליפה, הנקראים מתים, כמו"ש צבאר מים

אך גודל פעולת השתיה הוא, להיות שביום הזה הוא תיקון המלכות שמים, דהיינו לפרסם מלכות השי"ת בתוך העולם הגשמי הזה, וידוע דתחת ספירת מלכות נמצאת הקליפה, וכמו"ש (משלי ה ה) 'רגליה יורדות מות' (י), וגם בתוך הקליפה הקשה נמצאים ניצוצי קדושה המחיה אותם, בסוד הפסוק (נחמי' ט ו) ואתה מחיה את כולם (יא), והי' מן הצורך לתקן גם הניצוץ ההוא, אך זה אי אפשר

חיים (פ' חקת) עה"פ הנוגע צמת, דקאי על החוטא שנוגע ומוסר את עצמו להקליפה הנקראת 'מת'. כי תחת ספי' מלכות (שהיא הספי' התחתונה נקדושה) מתחלת העשר ספי' דקליפה. ועיין לעיל (הקדמה ט) צענין 'ריקודין', כי כל העבודה ציוס

הזה הוא למשוך ולהעלות הרגליים דקדושה מתוך הקליפה, כי כשנאחזין עמהם הוא סכנה גדולה שהם ימשכו אותנו למטה מקומת הקדושה, ולכן כתב הבני יששכר (מונח לעיל סוף הקדמה ד) דציוס הפורים מתחילין להניע

הרגל מתוך המרכבה הטמאה.

ובשער הכוונות (עיין רחילת ער"ש) מצויר הכוונה של רחילת ושטיפת הרגליים צמים חמין צערצ צצ"ק, צכדי לרחוץ את הרגליים מטינוף הקלי' הנדצקת צה צימות החול, ולשרפס צמים החמין, כדי שלא ישאלו דצוקים צו צעת עלייתו למעלה צקצלת צצת, עיי"ש.

(יא) ואתה מחיה את כולם. כמו שאין תנועה לגוף ונפש צלא רוח, כן צכל גשס יש צו פנימיות המקיים אותו, והוא נפשו, צסוד השם המתפשט צכולס כמו"ש (נחמי' ט ו) ואתה מחיה את כולם (פרוש הגר"א על ספר יצירה פ"ו מ"א).

~~~~~ ליות חן ~~~~~

בטוחה וגמורה. וזה שאנו אנו מבקשים מהשי"ת 'רפאינו ה' שאתה בעצמך תרפאינו דאו 'ארפא' יהי רפואה גמורה ושלמה, עיי"ש (עי' בניי מאמרי השבתות מאמר ו' אות י"ב ולחננוכה מ"ב אות ל').

השמחה היה שראו שהישועה באה מהי בעצמו לא עיי מלאך

והנה בעת הנס כאשר יצאו בני ישראל וראו את מרדכי הצדיק לבוש בלבושי מלכות, שמחו מאוד על הישועה שנעשה להם שניצולו מיד אויב, אכן עוד גדלה שמחתם בראותם "תכלת" מרדכי, כי התכלת רומז להקב"ה, כדאיתא בגמרא (סוטה יז.) תכלת דומה לים וים לרקייע ורקיע לכסא הכבוד, ושפטו מזה שהגאולה והישועה באה להם מהשי"ת בעצמו ולכן

בעצמו או עיי שליח, דמבואר בוו"ק (וו"ח בלק סז.) שרפואה הבאה על ידי מלאך אינה רפואה נצחי, דמשום שהוא בעצמו אינו נצחי כמו"ש באקדמות חדתין נבוט לצפרים שבכל בוקר נבראים מחנות חדרות של מלאכים, וכתיב חדרשים לבקרים, לכן אין פעולתו נצחי. ועוד דגם המלאך בעצמו אינו רוצה לרפאותו לגמרי כי תיכף כשגומר השליחות שבעבורו נברא מתבטל ממציותו, וכל תשוקתו וחפצו של המלאך הוא לעשות רצון הבוב"ה, ולכן רוצה להשתלח בשליחיות הרבה בכדי לעשות עוה"פ ציווי ה', ואם ירפא ברפואה גמורה הרי לא ישתלח עוה"פ, לכן אין רפואתו בטוחה וגמורה, אבל אם הרפואה באה מהשי"ת בעצמו שהוא אין סוף ופעולתו אין סוף, ואין לו תשוקה לעשות עוה"פ אותו הדבר לכן רפואתו

ובשל"ה הק' (מולדות אדם, בית הצמירה אום ד) כתב דברים צרורים ונעימים, דהאמונה האמיתית המוחלטת היא כי בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד (דברים ד לט), ואין פירוש הפסוק כמו שכתוב 'אין

כן השכינה מתלכשת בו, כי צלל היא לא היה בו כח לעשות זאת ולהניע בשום אבר, כי היא המחיה אותו ונתנה בו כח וחיות, והו כניכול גלות השכינה, עיי"ש.

עוד שאין עוד אלהים אחר רק הוא יתברך, כי זה כבר ידענו ה' אלהינו ה' אחד, אלא הפירוש הוא שאין עוד בעולם שום ענין רק אלהות, רזוני לומר שאין דבר בעולם, יהיה מה, שיהיה לו איזה חיות וכח ותנועה, וגם הדומם, שלא

בבל ענין רע יש קצת טוב. וזרסיקי לילה (אום לב) זיאר בארוכה, שבכל ענין רע ומידה רעה יש איזה דבר טוב, לולי כן לא היה בעולם, כמו כן באומות, וזה נקרא 'גלות השכינה' כידוע, והיינו כל זמן שמשתמש ברע הרי הטוב כפוף לו, וכל כח שימוש הרע בודאי אינו אלא על ידי מעט הטוב שבו כי הכל מהשי"ת, דרך משל הרוצח והורג אדם, השי"ת צרא דבר זה שיוכל לשלוט אדם באדם להרגו, לענין הטוב, להרוג שבעה עממין ועמלק וכל חייבי מיתות בית דין, ועל דבר זה ניתן כח זה לאדם, וזה הוא המכוון בראון השי"ת שצרא כח זה, וכאשר משתמש בו לרע נמצא כח זה שהוא מהשי"ת כפוף לשימוש הרע, וכוחותיו יתברך השוכנים בתחתונים נקרא 'שכינה', והו 'גלות השכינה'.

ישתלשל ממנו יתברך, כענין (נחמי' ט ו) ואמה מחיה את כולם, הוא יתברך יהיה את כולם ומחיה הוא יתברך אותם, דאם לא כן לא היו צמלאות, ומי שאינו מאמין כן, ומפריד ונתן לאיזה דבר כח לעצמו, חס ושלוס עושה שתי רשויות.

שימוש הרע בודאי אינו אלא על ידי מעט הטוב שבו כי הכל מהשי"ת, דרך משל הרוצח והורג אדם, השי"ת צרא דבר זה שיוכל לשלוט אדם באדם להרגו, לענין הטוב, להרוג שבעה עממין ועמלק וכל חייבי מיתות בית דין, ועל דבר זה ניתן כח זה לאדם, וזה הוא המכוון בראון השי"ת שצרא כח זה, וכאשר משתמש בו לרע נמצא כח זה שהוא מהשי"ת כפוף לשימוש הרע, וכוחותיו יתברך השוכנים בתחתונים נקרא 'שכינה', והו 'גלות השכינה'.

גלות השכינה. ונדגל מחנה אפרים (פ' כי תגא ד"ה כ) מציא הענין מומן הבעש"ט זל"ה"ה זי"ע, חלש"ק: שמעתי מאא"י זל"ה"ה, שהשכינה היא מעילא לתתא עד סוף כל המדריגות, והו סוד (נחמי' ט ו) 'ואמה מחיה את כולם', שאפילו כשאדם עושה עבירה ח"ו אזי גם

ע"י אמונה מתקן השכינה. וזייטב לב (פ' שלח), איתא (שער המנוח פר' עקב) שבשעת

ליות חן

הוא נצחי, ולא יוסיפו לדאבה עוד, ולכן ממשיך לפרש מה הי' שמחתם, שהבינו שתשועתם היית לנצח, שהישועה הוא נצחי, ישועה גמורה ושלימה.

מצרים והמדריגות שזכו לה בני" בעת ההוא, וככה הוא בכל המועדים (עי' מאור עינים פ' מקץ). וז"ש ותקותם בכל דור ודור, דאותן הנסים הגדולים שנעשו אז נחקק בזמן שיהי' ישועה נצחיית עד עולם, שכל בני ישראל יכולין להושע בזכותה ביום הזה, כידוע גודל עבודת הצדיקים ביום הפורים שהוא בבחינת 'מה שאלתך וינתן לך'. ולפי"ז סובל תיבת תשועתם היית 'לנצח' ב' פירושים, א' ישועה שלימה וגמורה, והשני ישועה נצחי שמתעורר בכל שנה ושנה עד סוף כל הדורות, וא"ש.

ולא זו בלבד שהוא ישועה גמורה בדור ההוא, רק ותקותם בכל דור ודור, דאיתא באוהב ישראל עה"פ זכר עשה לנפלאותיו דכל הנסים והנפלאות שעשה השי"ת לעם קרובו נחקקו בזמן, ובכל שנה ושנה בהגיע הזמן ההוא מתעורר כח הנס ההוא. ולכן בכל שנה עת בא ליל ט"ו בניסן מתעורר נסי יציאת

נמצא עיקר המניעה הוא רק מן הגוף, המפסקת צין נשמתו של אדם וצין התורה הקדושה, וכשמצטל הגוף אזי מתחזקת הנשמה. ולכך כשאדם מצוסס אז הנשמה שבו

מדצרת. וזה הוא שאומרים העולם, 'מה שבאדם שאינו מצוסס על הריאה, הוא כשיכור על הלשון, דהיינו כח ורלון הנשמה של האדם הוא נסתר תמיד בקרבו ואין רואין אותו בחיולוניותו, אכן כאשר נעשה שיכור שומעין הדצרים הללו מפיו, כי אז הנשמה מדצרת.

וזה הוא חייב אדם לצסומי צפוריא עד ללא ידע

'צין', היינו שלא יהיה הפסק צין 'ארור המן', זה הגוף, ל'צרוך מרדכי' זה הנשמה, עיי"ש.

(ג) במקום שמחשבתו של אדם שם הוא בולו. וידועים דברי הרמב"ן הק'

צטעס מצוות 'עירובי תחומין', ומפורסם הענין משמי' דמרן הבעש"ט ז"ה"ה זי"ע, כמוצא בספרי תלמידיו הקדושים, ועי' צדגל מחנה אפרים (פ' מסעי ד"ה עוד) שכתב, 'משכנותיך' היינו המקום הקציעות שהוא דצוק צו הוא, 'ישראל' אותיות לי ראש, היינו שדצוק לחכמה שהוא ראש ומקור מים חיים וכו', כי החכמה תחיה בעליה (קהלת ז יב), וצמקום שמחשבתו של אדם שם הוא כולו, אף שצענס אינו עומד צמקום מחשבתו עם כל זה גופא צתר רישא גרירא (עירובין מא.), עיי"ש צאורך.

הדבר שחושב נעשה מלך עליו. וצדגל מחנה אפרים (פ' שמות ד"ה ומעל) כתב עוד יומר, ידוע מאא"י [הבעש"ט] ז"ה"ה"ה כי צמקום שמחשבתו של אדם שם הוא כולו, וכן הוא צדיבור וצמעשה צאיזה מדריגה וצאיזה עולם שהוא שם שם הוא קשור כולו צזה העולם,

אכילה צריך להעלות הנלוות הקדושים לשורשן, ועל ידי זה שמאמין שצכל דצר יש נלוות הקדושים כדכתיב (נחמיה ט ו) ואתה מחיה את כולם, עושה יחוד הוי"ה אלהים, עיי"ש צאורך.

(יב) אחיות הקליפה רק

בגוף ולא בהנשמה. ציאור הענין הוא, כי כל זמן שהאדם עדיין מקושר עם הגוף הגשמי, ויש צו נטייה לתאוות רעות ולהצלי עוה"ז אפילו צקצת מן הקצת, ואפילו אס יש צו רק נטייה לתאוות היתר ולהנחת היתר, צצר יכולין הסט"א לאחוז עצמן צו אס

יפול לרשתם ח"ו, וח"ו יתקשר עמהם ולא ייחזו אותו לצאת מרשתם ה"י, אכן כאשר האדם מצוסס הרבה עד שאין הגוף נחשב אללו כלל, ומצטטל עצמו מכל וכל, כמו שרואין צפורים שכמה צנ"א מצטטים ומצטלים גופם יותר מן השיעור הראוי, לכן כאשר יכנס אז להקליפה צאמרו 'צרוך' עליהם, לא יהי להם אחיזה צו, כי אין לו אז גוף כלל, רק נשמה, וצהנשמה אין להם שום אחיזה.

אצל המבוסם הנשמה מדברת מתוכו ולא הגוף. וכמו"ש צתולדות אהרן (דרוש לפורים) על הגמרא (מגילה ז:) חייב אינש לצסומי צפוריא עד ללא ידע צין ארור המן לצרוך מרדכי, על דרך דאיתא צרמב"ם (פ"ב הלכות גירושין ה"כ) על מה שאמרו צגמרא לענין גיטין 'מכין אותו עד שיאמר רונה אני', וקשה אעפ"כ הא הוא אינו עושה צרלוגו הטוב, ותירץ צכלל אדם יש נשמה קדושה שרונה צוודאי תמיד לעשות כמו שכתוב צחורתינו הקדושה, רק שהגוף אינו מניח אותו, וכשמכין את הגוף ואומר 'רונה אני', זה הוא צוודאי נשמתו שאומרת כך, ונשמתו של אדם הוא עיקר הרלון, ולכך מהני.

וזמעשה היינו כשהוא קשור בטבעיות ולא הגיע
 לאמונת אלהות או גורם בגופו גם כן עבודת
 טבעיות, כיון שעסוק בדברים טבעיים הוא קשור
 כולו בטבע, וכמו"ש כבר כי יש ד' יסודות צאדם
 ומשם באים כל הרעות
 ותאוות ודברים טבעיים,
 וכשהוא משבר כל הטבעיות
 והתאוות זוכה שנעשה מלך
 על כל הד' יסודות שלו
 וכולם משמשים לו כפי
 צרכו, ויש צוה דרוש ארוך.
 ואם ח"ו הולך בצדך

שלא כהוגן, יתדבק מחשבתו הטובה הדנוקה צה'
 בהניצוץ הקדוש שהוא אור ה' המונח שמה, ומלא
 מין את מינו וניעור, ויעלהו למעלה, אבל אם
 יאמרו צדעת אזי יש צדעתו ניצוץ מהקליפה ועי"ז
 יכלו לאחוז בו ח"ו.

והנה צפרי עץ חיים (שער
 פורים פ"ו) כתב,
 שציוס הגדול הזה שיש אותו
 הארה גדולה, אנו רוצין
 שגם לצאת הנצוץ יגיע לו
 חיות לעצמו, מזה ההארה,
 אבל לא שיגיע כל כך להאיר

יגיע חיות להניצוץ הקדוש הטמון
 בתוכה בכדי להעלותו (יד).
 אך כבר כתבו הפוסקים והספה"ק
 שח"ו להשתכר כל כך (טו)
 שיאמר 'ברוך' על הקליפה, רק

הנגרע ונמשך אחר תאוות גופניות
 וטבעיים, אזי גורם מלך לשדה נעבד, ונעשה הוא
 עבד שצריך להתעסק בעבודת גופו עבד למלאות
 תאוותו. וכשהשי"ת עוזר לו ויוצא מן מידת
 טבעיות ונכנס לבחינת אמונת אלוהות יתברך
 ויתעלה, שאין שום עוד מזלעדו והכל חיים ממנו
 שהוא מחיה את כולם, אז הוא יוצא גם כן מן
 עבודת טבעיות ונכנס לעבודת אלוהות יתברך
 ויתעלה, עי"ש.

לקליפה, ולזה צריך שישתכר האדם ציוס הזה, עד
 שלא ידע צין ארוך מן לצרוך מרדכי, אולי ישגה
 ויתן ברכה לאותו ניצוץ שבקליפה ויתברך גם הוא,
 אבל לא תהיה ברכה כוונה שלימה, שאם יהיה כן
 יגיע לו הרבה, ותתברך גם הקליפה, [נוסח אחר:
 ולכן צריך לומר 'ברוך המן', להמשיך אור גם
 לניצוץ ההוא, לכן צריך לאומרו שלא בכוונה אחר
 שהוא שיכור וכבר יצא מדעתו, ואם היה בכוונה
 ח"ו יאיר גם אל הקליפה]. (ד"ח)

(טו) שברות הוא איסור גמור. וכבר כתבו
 הפוסקים, וצראשם מרן הבית
 יוסף (או"ח סי' תרצה) צטט ארצות חיים (הל' פורים
 אות לח) על מאמרם (מגילה ז:): חייב אינש לצטומי

(ד) ע"י אמירת ברוך... יגיע חיות להניצוץ.
 על ידי צרכתו יגיע חיות להניצוץ, כי
 הניצוץ הוא כח האלקי המחיהו, ומשום שדעתו
 הוא עם השי"ת לכן כאשר ירד לשם ע"י אמירה

~~~~~ חן ליות ~~~~~

- ד"ח -

להאיר להניצוץ שבתוך הקלי'י

בתולדות יעקב יוסף (פ' חקת אות יג) כתב על דברי
 רש"י בפ' בלק, על הפסוק (במדבר כב יב)
 לא תאור את העם, אמר לי' אם כן אברכם, אמר לו
 'כי ברוך הוא', והקושיא עצומה מאחר שכוונתו לקלל
 מה חשב שאמר אם כן אברכם.

כדי להמשיך ברכה יתירה גם אל מדריגת הקדושה
 שבתוך י"א סמני הקטורת, כדי להשפיע אל הקליפה
 מדרגת בלעם [דהיינו שרצה לברך בכוונה את הניצוץ
 הקדוש השקוע בתוך הקלי', ואז יאיר הברכה גם
 להקלי']. עד שהשיבו כי ברוך הוא לפי צורך אותו
 מדריגת הקדושה לבד, ולא צריך ברכה עוד להשפיע
 גם להם, והבן והש"י יכפר.

ביאור הדברים

וביאור הדברים הוא, דאף בתוך עומק הקליפה ובתוך
 כל דברים האטורים יש ניצוץ קדוש המחיהו,
 בסוד (נחמ"ט ט ה) ואתה מחיה את כולם, והי' מן הצורך

ונ"ל דידוע מה שאיתא בכתבים (לפורים) בכוונת עד
 דלא ידע בין ארוך המן לברוך מרדכי [שע"י
 שיברך את הקליפה ח"ו יגיע ברכה גם להניצוץ
 השקוע בתוכה] יע"ש, ובזה תבין מה שרצה לברכם,

צפוריא, לא שישתכר, שהשכרות איסור גמור ואין לך עזירה גדולה מזו, שהוא גורם לגילוי עריות וספיכות דמים וכמה עזירות זולתן, אך שישתה יותר מלימודו מעט, ומציא מה שכתב הר"ן בשם רבינו אפרים, דמההוא עובדא דקס רבה בסעודת פורים ושחטיה לר' זירא כדאיתא בגמרא (שס), אידחי ליה מימרא דרבא (מיחייב איניש לבסומי עד שלא ידע וכו'), ולא שפיר דמי למיעבד הכי.

הכוונה הוא שישתה 'עד' (טז) שיגיע למצב כזה שיוכל להפך הברכה, אבל לא יתבלבל לומר כן, רק יחזיק המח בצלילות הדעת גם כששותה הרבה, ויוכל לומר 'ארור המן וברוך מרדכי' כמו שצריכין, ועב"ז יגיע

אוחס ימי משתה ושמחה, גבול יש לו, שלא ישתכר יותר מדי, דהא קמן רבה ור"ז שלא נשמרו מלעבור הגבול בא הדבר לידי סכנה, עיי"ש.

(טז) **עד ולא עד בכלל.**
והצ"ח (סי' תרנ"ה)

ובירד אפרים (בשו"ע סי' תרנ"ה על הטו"ז סק"א) כתב ג"כ כזה, באמרו, ולי הצעיר נחפרש בחזיון לילה, שעיקר החיוב של השמחה הוא שיהי' שריו בשמחה כדכתיב 'ויין ישמח לבב אנוש', ועיי"ז יתן תודות והלל להשי"ת על הנס מתוך הרחצת הלב, ולכן אין לו להשתכר יותר מדאי שיחבל על דעתו ולא יכיר בחוקף הנס. וז"ש חייב אדם לבסומי צפוריא, עד דלא ידע, 'עד' ולא עד בכלל, ור"ל שגודל חיוב השמחה הוא, לבסומי עד גבול דלא ידע, שמן הגבול הזה והלאה הוא ציטול כוונת החיוב שחייבו חכמים לבסומי, וכו', ואתבונן

כתב כפשוטו, דלריך שישתכר הרבה עד דלא ידע כלל מה חילוק יש בין ארור המן לברוך מרדכי, שזה הגיע קרוב לשיכרותו של לוט, ואין לתמוה איך הרשוהו להשתכר כל כך, שהרי רבה ור' זירא היו משתכרים עד שקס רבה ושחטיה לר' זירא, ואח"כ מציא מש"כ רבינו אפרים הג"ל, דנדחו דברי רבא מהלכה.

ובמוסיף הצ"ח: ומיהו דוקא לבסומי עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, הוא דחיינן לה, אצל מיהו צריך לשמות הרבה מלימודו שייטב לבו במשתה, ויהא שמוי או אפילו שיכור שאינו

~~~~~ לויית חן ~~~~~

לתקן הניצוץ ההוא, אך זה אי אפשר כעת, כי כל הדברים האסורים המה קשורים ואסורים ביד הקליפות, ומי שירצה לנגוע בקצהו להוציא הניצוץ הקדוש משם יתגברו עליו להמשיכו למטה ולא יהי' לו עליה אלא בהיפוך ח"ו, וזהו השלש קליפות הטמאות שתחת כל העשר ספירות קדושות, שהמה האסורים ביד הסט"א, ונשארים שמה עד עת קץ כאשר השי"ת בעצמו יוציאם משם ויבוטל הסט"א מכל וכל.

הדקה הרי היא אוכל, ואם מפרידין אותה, אזי היא קליפה וזורקין אותה לאשפה, וכמו"כ הוא בענין זה, שיש ג' קליפות טמאות, כמו הג' קליפות של האגוז החיצוניים, שאי אפשר לאכלם כלל, ואלו הם הדברים האסורים עפ"י תורה, ולמעלה מהם הוא ספירת מלכות ששם מאיר 'קליפת נוגה', שהמה תענוגי העוה"ז, דאם עושים מעשי העוה"ז לשם שמים אזי מגיע להם תיקון, וההיפוך בהיפוך, וכבר האריך בביאורו בבני יששכר (אדר מ"ב דרוש ז, ועוד, ועי' בארוכה בשפתי חן ח"א הקדמה ד בלוית חן).

אבל למעלה מהם בספירת מלכות, שהוא העולם הזה, יש ג"כ קליפה, אבל היא נקראת 'קליפת נוגה' (פי' קליפה מאירה), והענין נמשל לקליפת אגוז הדבוקה עליה, דבאם אוכלים האגוז עם הקליפה

ג' קליפות הטמאות וקליפת נוגה
ובליקוטי אמרים (תניא, פרק ז ח ט) הסביר הענין בטוב טעם ודעת, דהעולם הזה שאנו נמצאים בה,

יכול לדבר לפני המלך, רק שמהא דעמו עליו, עיי"ש.

(יז) בשתייה מרובה יגיע חיות אף בלי אמירה. אחר שכתב מרן האריז"ל שזריכין לשמות כ"כ עד שיאמר צרוך וכו', כתב חיות להניצוץ הקדוש שבתוך ולכן צריך להתאמץ לשמות רבינו הגדול מוהר"ח וויטא: ולעד"נ, כי כשאנו ממשיכין אותו 'מוח צינה' צרחל (היינו מלכות) על ידי שתיית היין צרנו גדול, יש הארה גדולה שיגיע רק 'עד' דלא ידע, ולא עד בכלל.

~~~~~ ליות חן ~~~~~

ולבן פעמים שהיא נכללת בשלוש קליפות הטמאות, ופעמים שהיא נכללת ועולה בבחינת ומדרגת הקדושה, דהיינו כשהטוב המעורב בה נתברר מהרע וגובר ועולה ונכלל בקדושה, כגון דרך משל האוכל בשרא שמינא דתורא ושותה יין מבושם להרחיב דעתו לה' ולתורתו, או בשביל כדי לקיים מצות עונג שבת ויום טוב, אזי נתברר חיות הבשר והיין שהיה נשפע מקליפת נוגה ועולה לה' כעולה וכקרבן, וכן האומר מילתא דבדיחותא לפקח דעתו ולשמח לבו לה' ולתורתו ועבודתו שצריכים להיות בשמחה, וכמו שעשה רבא לתלמידיו, שאמר לפניהם מילתא דבדיחותא תחלה ובדחי רבנן.

אך מי שהוא בזוללי בשר וסוכאי יין למלאות תאות גופו ונפשו הבהמית, שהוא בחינת יסוד המים מארבע יסודות הרעים שבה שממנו מדת התאוה, הנה עיי"ו יורד חיות הבשר והיין שבקרבנו ונכלל לפי שעה ברע גמור שבשלוש קליפות הטמאות, וגופו נעשה להן לבוש ומרכבה לפי שעה, עד אשר ישוב האדם ויחזור לעבודת ה' ולתורתו, כי לפי שהיה בשר היתר ויין כשר, לכך יכולים לחזור ולעלות עמו בשובו לעבודת ה', שזהו לשון 'היתר' ו'מותר' כלומר שאינו קשור ואסור בידי החיצונים שלא יוכל לחזור ולעלות לה', רק שהרשימו ממנו נשאר בגוף, ועל כן צריך הגוף לחיבוט הקבר.

משא"כ במאכלות אסורות וביאות אסורות, שהן משלוש קליפות הטמאות לגמרי, הם אסורים וקשורים בידי החיצונים לעולם, ואין עולים משם עד כי יבוא יומם ויבולע המוות לנצח, כמו"ש

נקרא 'עולם הקליפות וסטרא אחרא', ולכן כל מעשה עולם הזה קשים ורעים והרשעים גוברים בו, אלא שהקליפות הן נחלקות לשתי מדרגות זו למטה מזו:

(א) המדרגה התחתונה היא 'שלוש קליפות הטמאות ורעות לגמרי' ואין בהם טוב כלל, ונקראו במרכבת יחזקאל 'רוח סערה וענן גדול וגו', ומהן נשפעות ונמשכות נפשות כל אומות העולם וקיום גופם, ונפשות כל בעלי חיים הטמאים ואסורים באכילה וקיום גופם, וקיום וחיות כל מאכלות אסורות מהצומח כמו ערלה וכלאי הכרם כו', וכן קיום וחיות כל המעשה דבור ומחשבה של כל שס"ה לא תעשה וענפיהן.

(ב) אך נפש החיונית הבהמית שבישראל שמצד הקליפה, ונפשות בהמות וחיות ועופות ודגים טהורים ומותרים באכילה, וקיום וחיות כל הדומם וכל הצומח המותר באכילה, וכן קיום וחיות כל המעשה דבור ומחשבה בענייני העולם הזה שאין בהם צד איסור, לא שרש ולא ענף משס"ה מצוות לא תעשה וענפיהן דאורייתא ודרבנן, רק שאינן לשם שמים, אלא רצון הגוף וחפצו ותאותו, ואפילו הוא צורך הגוף וקיומו וחיותו ממש, אלא שכוונתו אינה לשם שמים כדי לעבוד את ה' בגופו, לא עדיפי מעשה דבור ומחשבות אלו מנפש החיונית הבהמית בעצמה, והכל כאשר לכל נשפע ונמשך ממדרגה השנית שבקליפות וסטרא אחרא, שהיא קליפה רביעית הנקראת 'קליפת נוגה', שבעולם הזה הנקרא 'עולם העשיה', רובו ככולו רע רק מעט טוב מעורב בתוכה, והיא בחינה ממוצעת בין שלוש קליפות הטמאות לגמרי ובין בחינת ומדרגת הקדושה.

(יח) בוונת השתיה. במשנת חסידים (מס' אדר פ"ח אות ח) כתב, ואם יכוין בשתימו להמשיך מספרו, שהוא שבע יודין דע"ב ס"ג, לא ישמכר אלא יתבסס, עד ללא ידע זין ארור המן לצרוך מרדכי, שריבוי האור היוצא מיסוד התבונה צרוב שתימו יתפשט עד תוך המן שהוא הקליפה, ויצרך ניצוץ הקדושה העומד שם להחיותה, וכדי שלא יתצרך המן עצמו ח"ו לא יעשה כן צדעת וכוונה, עכדה"ק. והמעם הוא, כמ"ש האריז"ל בעצמו

(פרי עץ חיים, שער הפורים פ"ו), דע"י שיחזיק מחשבתו במקום גבוה כזה, לא ישמכר, כי שכרות הוא מלד הדינים, ושם צמוחין הוא מקום שהיין משומר בענביו, לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי. ופשטות הכוונה הוא,

והאיך יעשה זאת, נתן לנו האריז"ל עצה טובה, לכוון להמשיך אור המוחין ע"י הו' יודין של ב' שמות ע"ב וס"ג (שהם ב' מילואי הוי"ה ביודין, כזה: יו"ד ה"י וי"ו ה"י, גימטריא ע"ב. וביודין ואלפין כזה: יו"ד ה"י וא"ו ה"י, גימטריא ס"ג), שעולה כמספר י"ן, ואז יוכל לשתות כל היום ולא ישמכר ולא יאבד דעתו ח"ו (יח), רק יתבסס.

והאי"ש היודע כוונת הו' יודין הללו שמספרם י"ן, לא יבוש ולא יכלם (יט) בשכרותו לטעות

~~~~~ לוי"ת חן ~~~~~

זאת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, או עד שיעשה תשובה גדולה כל כך שזרונות נעשה לו כזכויות ממש, שהיא תשובה מאהבה מעומקא דלבא באהבה רבה וחשיקה ונפש שוקקה לדבקה בו יתברך, וצמאה נפשו לה' כארץ עיפה וציה, וכו', אבל תשובה שלא מאהבה זו, אף שהיא תשובה נכונה וה' יסלח לו, מכל מקום לא נעשו לו כזכויות, ואין עולים מהקליפה לגמרי עד עת קץ שיבולע המוות לנצח.

לקדושה כדלעיל. אך מכל מקום קודם שחזר לקדושה הוא סטרא אחרא וקליפה. וגם אחר כך הרשימו ממנו נשאר דבוק בגוף, להיות כי מכל מכל ומשקה נעשה תיכף דם ובשר מבשרו, ולכן צריך הגוף לחיבוט הקבר לנקותו ולטהרו מטומאתו שקיבל בהנאת עולם הזה ותענוגיו מטומאת קליפת נוגה ושדין יהודאין, אלא אם כן מי שלא נהנה מעולם הזה כל ימיו, כרבינו הקדוש, עיי"ש באריכות יותר.

ועוד זאת במאכלות אסורות, שלכך נקראים בשם איסור, מפני שאף מי שאכל מאכל איסור בלא הודע לשם שמים, לעבוד ה' בכח אכילה ההיא, וגם פעל ועשה כן וקרא והתפלל בכח אכילה ההיא, אין החיות שבה עולה ומתלבשת בתיבות התורה והתפלה כמו ההיתר, מפני איסורה בידי הסטרא אחרא משלוש קליפות הטמאות, ואפילו הוא איסור דרבנן, שחמורים דברי סופרים יותר מדברי תורה כו'. ולכן גם היצר הרע וכח המתאוה לדברים האסורים הוא שד משרין נוכראין, שהוא יצר הרע של אומות העולם, שנפשותיהם משלוש קליפות הטמאות. מה שאין כן היצר הרע וכוח המתאוה לדברים המותרים למלאת תאוותו הוא שד משרין יהודאין, לפי שיכול לחזור

זוה מה שגילה לנו האריז"ל, דע"י השתיה בפורים 'עד דלא ידע', אז יזכה להאיר איזה הארה למטה, לתקן ולהעלות גם את הניצוץ שלו השקוע בתוך השלש קליפות הטמאות לגמרי, ועכ"ז לא יזיק לו, מפני שנעשה מבלי דעת כנ"ל.

- 55 -

הושענא שתיה לרוממה

וכאן המקום להעתיק מ"ש לפרש בדרך צחות הרמוז, בדברי הפייטן 'הושענא שתיה לרממה', עפ"י הנ"ל וכן מבואר בסידור, שיש לכוון בעת השתיה הו' יודין משם ע"ב ס"ג, ועי"ז יהיה רק מבוסס ולא שיכור, וז"ש 'שתיה לרממה', שישתה בכוונת 'רממה',

הפייטן: 'להודיע', ר"ל אם יש להאדם הידיעה מאותו הכוונה, שידע לכוון הז' יודין של אלו הצ' שמות הק', וידע שהם בגימטריא שצעים כמנין 'יין', ומרמזין נגד הע' אומות, אז 'לא יבשו ולא יכלמו לנח', שלא יתציישו על שאינם יכולין לפעול מה שיש צרכ היום, ויפעלו שלא יתמשך הגלות לעולם, ועם בני ישראל 'החוסים צך' לא יתציישו צושה נלחית, כי סוכ"ס יגיע הזמן של הישועה שלימה על מה שאנו מייחלים ומנפים כ"כ הרבה שנים, וצמורה נוכה להישועה אמיתית צביאת משיח נדקינו, ואין נפק"מ 'זוי קליין דער דור איז', צאשר סוכ"ס נוכה להגיע לאותה השנה המקווה, ויגזור אומר אשר צשנה הזאת נוכה להגאולה שלימה.

(כ) השכינה נקראת מלכות. 'שכינה', פירושו אור ה' השוכנת בתחתונים, כמו צביאר מרן הצני יששכר (בהקדמת ההנהגות לצני החצורה), וזה האור היא המקור שמשם נשפעים נשמות ישראל, והוא שכינהו המקובלים צשם 'מלכות', כי הש"י צרא את העולם כדי שיהי נקרא מל"ך, כי אין מלך צלא עם, ע"כ נצרא העולם צשציל ישראל שנקרא ראשית, כי הם העיקר שממליכין אותם, ועל ידם יתוודע שמו הגדול לכל צאי עולם. וזה שאנו מנפים צנוסח תפלמינו (צתפלת ימים נוראים) ויאמר כל אשר נשמה צאפו י"י אלקי ישראל מל"ך ומלכות"ו צכל משל"ה. ובוה נצין כשישראל הם צגלות אין מלכותו ית' צהמגלות, כי אין ניכר מלשון (שיר השירים ג ח) 'מפחד

בלילות', ואנו מקללין אותה, ומתפללין שלא תוכל להחטיא את בני ישראל.

ואח"כ ממשיכין לבקש על תיקון המלכות, שהוא עיקר העבודה ביום הזה כנ"ל, ואומרים 'ברוכה אסתר בעדי', וזה קאי על השכינה הקדושה כמו"ש (אסתר ה א) ותלכש אסתר מלכות, והשכינה הקדושה נקראת מלכות כידוע^(כ), והכוונה שתתברך ניצוץ השכינה

ליות חן

מתקן ז' ימים של אדר, והשותה גם בט"ו מתקן י"ד ימים, מר"ח עד י"ד. ועיקר כוונת השתיה הוא, 'לרוממה' לעורר את הגאולה שלימה, שיקויים (ויקרא כו יג) 'ואולך אתכם קוממיות', ופירש"י בקומה זקופה, ואז תהיה יחודא שלים הארת פנים בפנים, ותרוממנה קרנות צדיק בהתרוממות קרן התורה וישראל, בב"א.

והוא, שהב' ממין רומז על ב' המוחין, חכמה ובינה, ע"ב וס"ג, ואותיות ר"ה מתיבת 'רממה' עולה בגימטריא ע"ב ס"ג עם ז' יודין, והוא פלא. עוי"ל שהב' ממין רומז על הב' מוחין כנ"ל, והאותיות ר"ה עולים בגימטריא 'אדר', כי ע"י השתיה זוכין להארת המוחין של כל החודש, וכדברי מרן העטרת צבי (במכתבו, מובא לקמן הקדמה יג, ועי' לעיל ריש הקדמה ג בענין שמחת כל החודש אדר) שהשותה בי"ד אדר

מלכותו, ואזה"ע עושין כל רעות והזרות באין מוחה כאלו השיב אחר ימינו ח"ו שלא למחות ולא נודע מלכותו, וזה נקרא 'גלות השכינה' (היא מלכות) עם ישראל, כי היא המקור נשמות ישראל והיא אִם הבנים, ולא וזה ידה מתוך ידינו, עיי"ש באורך.

וברסי לילה (אות יט) כתב, לצאר ענין 'גלות השכינה', כי פירוש 'שכינה' הוא מדת השי"ת שהוא שוכן בתוך לבבות בני ישראל, כמ"ש ושכנתי בתוך וגו' אני ה'

שוכן וגו', והוא מדת המלכות כטעם ומלכותו בכל משלה, פירוש 'בכל' היינו גם מה שהוא מרחק רב ובתוך טומאותם (כאמרם ז"ל יומא נ:): אפילו בלב המשוקע מכל מיני תאוות וזוהמא שהם הנקרא בלשון הכתוב טומאה, מכ"מ חלק ה' עמו ואף על פי שחטא ישראל הוא, שרשו דבוק הוא בהשי"ת, וקדוש שרוי בתוך מעיו וצמעמקי לבבו הנעלם, וזהו עיקר 'שכינה בתחתונים' שרצה הקב"ה היינו בתוך לבבות בני ישראל, עיי"ש.

(כא) לאקמא שכינתא מעפרא עיי עשיות גשמיות לשם שמים. ענין 'לאקמא שכינתא מעפרא' היינו, להעלות ניצוץ הוי"ה השוכנת בכל דבר גדול וקטן, ע"י עשותו כל הענינים הגשמיים לשם שמים, כי כשחוטאין ח"ו משפילין ניצוץ ה' שהיא חיות הקדושה מזה הדבר, אבל כשעושין רצון השי"ת אזי מעלין את חיות הקדושה מזה הדבר לשורשה וזהו תיקונה. וצריבין לידע שאין זה רק מדת חסידות כמו שחושבין העולם, כי הוא הלכה מפורשת בשו"ע (או"ח סי' רלא) שכל כוונותיו יהיו לשם שמים, ומוצא שם במחבר לשון הרמב"ם שכתב ואמרו חכמים כל מעשיך יהיו לשם שמים, שאפילו הי' נמא ורעב אם אכל ושתה להנאתו אין זה

משובת, אלא יתכוון שיאכל ושתה כפי חיותו לעבוד את זוראו, וכמו"כ בשניה יתכוון לתת שינה לעיניו ולגופו מנוחה לצורך הצריאות שלא חטרף דעתו בתורה מחמת מניעת השינה וכו'. הרי לך שלכל הפחות זאת הכוונה לריך כ"א לכוון בכל עשיותיו, וזוה הכוונה יכול כ"א לעמוד בה, ואשרי למי שידע לכוון יותר מזה.

אבל מי שאינו עושה כן, ועושה איזה עשי"ה [עם כח השכינה המונחת בה] שלא לשם זוראו רק לשם תאוה, אזי הפריד חיות

האלקית השוכנת בה מן הדבר ההוא, כי בזוונתו הגשמית הפסיק את עצם הדבר מחיות האלקית השוכנת בה, וגרם להוריד כח השכינה שבתוכה לתוך השצירה (עי' באריכות מענין זה בשפתי חן כ"א הקדמה יח).

(כב) תפלתינו למהר ביאת אליהו הנביא לבשר הגאולה. ומסיים וגם חרבונה זכור לטוב, על פי מה דאיתא במדרש דחרבונה היה אליהו הנביא, שהתלבש עצמו בלבוש אחד מיועזי המלך ששמו חרבונה, ולכן מסיים בחומר המיוחד לאליהו הנביא 'זכור לטוב', ומיבט 'וגם' עם הג' אותיות עולה נ"ב כמנין 'אליהו'. ולרמוז בא שקודם שנוכה לביאת המשיח יצא אליהו הנביא לבשרינו בגאולת עולמים.

והנה כתיב במגילה שאמרה אסתר 'ובכן אבא אל המלך אשר לא כדת', וידוע מ"ש צטור או"ח (סי' תקנ"א) דלכן אומרים בר"ה חמש פעמים ובבן, ובכן תן כבוד, ובכן תיבט פחדך, ובכן לדיקים, וכו', כי תיבט 'ובכן' עולה בגימטריא ע"ב כמנין חס"ד. וזוה פי' באמרי נועם הפסוק הנ"ל, ובבן, פירוש צמדת החסד, אבוא אל המלך רכיבין לצוא ולהתחנן ביום ר"ה כשנעקין 'המלך', אשר לא בדת על אשר

לא זכינו להתגלות אורו של מלך המשיח, וכמו"ש
 בזרע קודש דמיצת 'כדת' עולה בגימטריא 'משיח
 בן דוד', עיי"ש.

וזה נקשמנו שנזכה במהרה לשמוע מצטר טוב,
 על ידי 'וגס'
 בגימטריא אליה"ו הנקרא
 'זכור לטוב', שהתלצש
 עצמו בלבוש 'חרבונה'.
 ויעזור השי"ת שנזכה
 במהרה לבשורת אליהו

הנביא ולהגאולה שלימה ע"י משיח נדקינו, כמו
 שאמרו חז"ל (מגילה ו:): שצשנת העיצור קורין את
 המגילה באדר הסמוכה לניסן, בכדי להסמין
 גאולה לגאולה, כי בניסן נגאלו ובניסן עמידין
 להגאל. ויהא רעוא שאותו
 החודש ניסן שאמרו חז"ל
 שעמידין זה להגאל יהי זה
 החודש הבאה לקראתינו,
 צביאת משיח נדקינו במהרה
 בימינו אמן.

הצדיקים שבני ישראל יתברכו
 בכל הברכות והשפעות טובות,
 ויוושעו בתשועת עולמים.

